

Dosarul nr. 2ra-1119/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L.Holevițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olga Sacaluș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Sacaluș împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MP KSS” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 05 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 martie 2018, Olga Sacaluș a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „MP KSS” solicitând recunoașterea ca fiind ilegală concedierea sa în baza ordinului nr. 32 din 14 martie 2018 în temeiul art. 86 alin.(1) lit.k) Codul muncii, restabilirea la locul de muncă în funcția de contabil-șef al SRL „MP KSS”, încasarea compensației pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în valoarea salariului mediu per zi, începând cu 15 martie 2018 până la restabilirea la locul de muncă, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 de lei, încasarea plăților restante neachitate în sumă de 4389, 56 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că începând cu data de 11 iulie 2017 a activat în cadrul SRL „MP KSS” în funcția de contabil-șef. Prin ordinul pârâtului nr. 32 din 14 martie 2018 a fost concediată din funcția de contabil-șef în baza art.86 alin. (1) lit. k) Codul muncii. În opinia sa, a fost concediată ilegal din funcția deținută în temeiul indicat. În acest context, a menționat că art.206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii prevede că sancțiunea disciplinară sub formă de concediere este posibilă numai pentru încălcarea disciplinei muncii. Conceptul de disciplină a muncii este stipulat în art.201 din Codul Muncii, conform căruia disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității. Astfel, pentru a fi concediată în temeiul art.86 alin.(1) lit.k) din Codul muncii, angajatorul trebuia să demonstreze că salariatul care deservește în mod direct surse financiare sau bunuri materiale sau care are acces la sistemele informatice ale angajatorului, a săvârșit

acțiuni vinovate, care încalcă disciplina de muncă și confirmă pierderea încrederii angajatorului față de acest angajat.

În baza art. 210 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin, în care se indică în mod obligatoriu, temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii. În ordinul nr.32 din 14 martie 2018, pârâtul a arătat trei presupuse încălcări ale disciplinei de muncă, care au stat la baza demiterii sale. În acest sens, a precizat că textul ordinului nr. 32 din 14 martie 2018 denotă că de către directorul SRL „MP KSS” SRL-Gheorghe Leahu, la 12 martie 2018 s-a stabilit faptul că a dezvăluit informația referitoare la salariile angajaților prin prezentarea fișelor de plată pentru plata salariilor tuturor salariaților. Însă, de fapt, în perioada de activitate în cadrul SRL „MP KSS” nu a spus nimănui din companie despre salariul altor angajați. La fel, nu a eliberat angajaților companiei, fișele salariale ale altor angajați pentru a lua cunoștință de acestea. Or, în cazul în care unul dintre angajați a aflat de salariile altor angajați, aceste informații puteau să le obțină unii de la alții, deoarece ei discută între ei salariile primite. Respectiv nu și-a permis încălcarea disciplinei de muncă, exprimată prin dezvăluirea informațiilor referitoare la salariile angajaților.

În ceea ce privește a doua încălcare a disciplinei muncii referitor la achitarea în luna ianuarie, anul 2018, a salariului în avans directorului executiv al SRL „MP KSS”-Violeta Catana, în lipsa cererii scrise a angajatorului, reclamanta a afirmat că din ordinul contestat rezultă că acest fapt a fost descoperit la 12 martie 2018 de către directorul Gheorghe Leahu. În acest sens, a indicat că solicitarea unui avans de plată, în baza viitorului salariu al muncitorului nu urmează a fi scrisă pe numele contabilului-șef, dar pe numele directorului companiei care este organul executiv al persoanei juridice. Plata în avans către Violeta Catana pentru luna februarie 2018 a fost efectuată la 06 februarie 2018 prin transferul de fonduri fără numerar, la contul de card al Violetei Catana, autorizată verbal de către directorul Gheorghe Leahu care este soțul Violetei Catana. Or, primind de la directorul Gheorghe Leahu ordinul de achitare a plății avansului, nu a putut presupune că nu a fost depusă cerere pe numele angajatorului în acest sens. În plus, fără semnătura directorului, personal nu ar fi putut transfera bani la contul de card al Violetei Catana. De altfel, art.19 alin.(12) din Legea contabilității nr.113 din 27 aprilie 2007 prevede că documentele de casă, bancare și de decontare, datoriile financiare comerciale și calculate, pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității sau de două persoane cu drept de semnătură, acestea aparținând conducătorului sau altei persoane împuternicite, contabilului-șef sau altei persoane împuternicite. Așadar, un avans de plata din contul viitorului salariu, în lipsa unei cereri de la angajat, a fost plătit Violetei Catana din vina directorului și nu din vina sa.

Reclamanta a declarat că încălcarea disciplinei de muncă, conform ordinului nr.32 din 14 martie 2018, s-a realizat și prin faptul că la 13 martie 2018 s-a constatat că o unitate USB a fost conectată la computerul de lucru, pe care au fost copiate informații despre activitățile întreprinderii, de asemenea, că s-au păstrat informații contabile. Aici a menționat că pârâtul utilizează un sistem contabil computerizat cu ajutorul unui program de contabilitate specializat. Copierea zilnică a arhivei electronice a registrelor contabile pe o altă unitate sau operator de transport de date, a fost responsabilitatea sa conform obligațiilor de serviciu. Or, conform art.13 alin.(2) lit.d) din Legea contabilității nr.113 din 27 aprilie 2007, fiind contabil-șef,

trebuie să asigure integritatea și păstrarea registrelor contabile. Aceeași responsabilitate este atribuită conform art.8 alin.(2) lit.c) din Codul fiscal. În plus, art.257 alin.(5) din Codul fiscal stabilește responsabilitatea pentru neasigurarea păstrării înregistrărilor. Astfel, păstrarea arhivei electronice a registrelor contabile s-a făcut în conformitate cu obligațiunile sale de serviciu și cu folosirea legală a USB-ului, care, după demiterea sa, a rămas la director. Având în vedere cele expuse, în opinia sa, concedierea de la locul de muncă pentru îndeplinirea îndatoririlor este ilegală, iar pârâtul în ordinul nr. 32 din 14 martie 2018 nu a adus nici un argument privind confirmarea comiterii acțiunilor care încalcă disciplina de muncă și care ar fi servit ca motive pentru pierderea încrederii angajatorului.

Reclamanta a opinat că a fost ilegal sancționată, deoarece sancționarea disciplinară sub formă de concediere în baza impunerii de sancțiuni disciplinare anterioare constituie o încălcare a art.4 alin.(4) din Codul muncii, conform căreia pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decât o singură sancțiune. Circumstanțele indicate în ordinul nr.32 din 14 martie 2018, fie nu corespund realității, fie sunt prezentate într-o formă distorsionată pentru a-i legitima demiterea. Acest aspect este evidențiat prin următoarele circumstanțe și anume că la 01 martie 2018, prin ordinul nr.25, de către directorul societății pârâte a fost angajată Popescu S. într-o funcție care nu a fost prevăzută anterior în lista de personal-contabil-șef adjunct. În aceeași zi, au fost emise două ordine: ordinul nr.26 privind revocarea dreptului său asupra semnăturii a doua în documentele contabile și bancare și acordarea lui Popescu S. dreptului asupra semnăturii a doua; ordinul nr.27 privind revocarea dreptului de a semna rapoarte financiare electronice și atribuit lui Popescu S. În așa mod, directorul societății pârâte încă de la 01 martie 2018 a avut drept scop să o concedieze de la locul de muncă și să o îndepărteze, de fapt, de la îndatoririle de contabil-șef. Ulterior, a fost emis ordinul nr.32 din 14 martie 2018, în care s-au indicat faptele incompatibile cu circumstanțele de fapt ale încălcării disciplinei muncii, despre care se presupunea că s-au depistat la 12 și 13 martie 2018, ceea ce nu corespunde realității.

Conform art. 90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii, în legătură cu concedierea ilegală din muncă, angajatorul este obligat să-i plătească despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă. Salariul său lunar este de 20000 de lei. Astfel, pentru perioada 15 martie 2018 -30 martie 2018, ziua adresării în instanța de judecată, salariul constituia suma de 11162,76 de lei. La fel, pentru concedierea ilegală de la locul de muncă, urmează să i compenseze prejudiciul moral cauzat, care se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mic decât un salariu mediu lunar al salariatului. Astfel, prejudiciul moral l-a estimat la suma de 20000 de lei.

La 04 septembrie 2018, reclamanta Olga Sacaluș a depus, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând recunoașterea ca fiind ilegală concedierea sa în baza ordinului nr. 32 din 14 martie 2018 în temeiul art. 86 alin.(1) lit.k) Codul muncii, restabilirea la locul de muncă în funcția de contabil-șef al SRL „MP KSS”, încasarea compensației pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 15 martie 2018-04 septembrie 2018 în sumă de 121394, 97 de lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 de lei.

La 08 septembrie 2018, reclamanta Olga Sacaluș a depus, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând recunoașterea ca fiind ilegală concedierea sa în baza ordinului nr. 32 din 14 martie 2018 în temeiul art. 86 alin.(1) lit.k) Codul muncii, restabilirea la locul de muncă în funcția de contabil-șef al SRL „MP KSS”, încasarea compensației pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 15 martie 2018-08 septembrie 2018 în sumă de 124185,65 de lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 de lei.

Prin hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Olga Sacaluș împotriva SRL „MP KSS” cu privire la anularea ordinului nr. 32 din 14 martie 2018, restabilirea la locul de muncă în funcția de contabil-șef, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă în sumă de 124185,65 de lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 de lei.

Prin decizia din 05 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Olga Sacaluș și s-a menținut hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Totodată, a menționat că circumstanțele incidentului din luna martie 2018, când reclamanta a divulgat informații ce țin de salariul angajaților unității prin afișarea publică a fișelor de salariu pe masa de lucru, denotă că Olga Sacaluș a încălcat prevederile art.128 alin.(3) Codul muncii, inclusiv prevederile art.37 din Legea salarizării nr.847 din 14 februarie 2002, conform cărora salariul este confidențial și garantat și informația privind salariul salariatului se prezintă numai cu acordul sau la solicitarea acestuia. În acest sens, instanța de apel a reținut că Olga Sacaluș a încălcat și prevederile pct.19 lit. i), pct. 20 lit. a) din contractul individual de muncă nr.24/2017 din 10 iunie 2017, acționând contrar cerințelor art.128 alin.(3) Codul muncii, deoarece personal a recunoscut că fișele de salariu ale angajaților companiei, erau afișate pe masa de lucru, ceea ce confirmă în plus faptul ca această normă nu a fost respectată.

De asemenea, instanța de apel a punctat că la 12 martie 2018 Olga Sacaluș a efectuat transferul unui avans de salariu pe numele Violetei Catana pentru luna februarie a anului 2018, cu indemnizația de concediu în lipsa cererii scrise a salariatei. Or, aceste circumstanțe a convins instanța de apel de faptul că atitudinea Olgăi Sacaluș față de Violeta Catană nu era corectă și imparțială și care a impus concluzia precum că plățile aferente salariului au fost efectuate în lipsa unei cereri scrise în acest sens. La fel, instanța de apel a punctat că directorul societății intime Gheorghe Leahu a menționat că el nu a semnat cereri de eliberare a plății în avans pe numele Violetei Catana. Ea urma să primească doar indemnizația pentru concediu, iar contabilul-șef Olga Sacaluș, fără a delimita plățile i-a prezentat camuflat sub o singură sumă spre plată ordinul care, de fapt, prevedea spre plată și avansul și indemnizația și era imposibil de depistat plata în avans.

Instanța de apel a precizat că în cadrul examinării în fond a litigiului, s-a stabilit cu certitudine, inclusiv din explicațiile reclamantei, că Olga Sacaluș la 13 martie

2018 a acționat contrar obligațiilor de serviciu, a copiat pe un suport de memorie USB, informația ce ține de activitatea societății și date contabile, care ulterior au fost transmise clienților companiei, prin ce a încălcat prevederile pct.7.3 lit.a), g) din Regulamentul intern al SRL „MP KSS”, manifestate prin divulgarea intenționată de către reclamantă către terțe persoane a informației confidențiale a societății. Aspect confirmat însuși de aceste persoane terțe.

Astfel, instanța de apel a opinat că din stipulările pct.20 lit.a), c), e) din contractul individual de muncă nr. 24/2017 din 10 iunie 2017, este evident că reclamanta a încălcat disciplina muncii prin ignorarea obligațiilor asumate la angajarea în serviciu, de aceea sancțiunea disciplinară sub forma de concediere, care a fost aplicată pentru aceste abateri, este absolut justificată și conformă legislației muncii.

Concomitent instanța de apel a reținut că, sancțiunea disciplinară în privința reclamantei a fost aplicată corect și în temeiuri legale, or, sancționarea disciplinară sub formă de concediere a fost precedată de aplicarea sancțiunilor disciplinare sub formă de avertisment prin ordinul nr.74 din 27 noiembrie 2017 și sub formă de muștrare aspră prin ordinul nr.22 din 27 februarie 2018. Or, conform ordinului nr.22 din 27 februarie 2018, Olga Sacaluș a fost sancționată pentru faptul că a deschis cont bancar pe numele Olesei Sacaluș, fiica reclamantei, care nu a fost angajată în cadrul unității, transferând suma de 15157,85 de lei, fără temei legal și acest ordin nu a fost contestat de către reclamanta. În acest sens, a concluzionat ca ordinul contestat corespunde rigorilor legale și nu au fost constatate temeiuri pentru anularea acestuia și restabilirea reclamantei în funcția de contabil -șef. Or, anularea ordinului contestat în baza temeiurilor invocate, ar constitui o imixtiune în raportul salariat-angajator și ar minimiza marja de apreciere de care dispune un angajator în privința salariilor săi și, drept urmare, substituirea angajatorului cu instanța judecătorească.

Instanța de apel a conchis că nu s-a confirmat argumentul apelantei precum că pentru a fi concediată conform clauzei art.86 alin.(1) lit. k) Codul muncii, angajatorul urma să demonstreze că salariatul care deservește în mod direct surse financiare sau bunuri materiale sau care au acces la sistemele informatice ale angajatorului a săvârșit acțiuni vinovate, care încălcă disciplina de muncă motivând astfel pierderea încrederii angajatorului față de acest angajat. Or, potrivit fișei postului contabilul-șef este responsabil de organizarea și efectuarea corectă și la timp a înregistrărilor în contabilitate, cronologic și sistematic, de respectarea legislației în vigoare, inclusiv de confirmarea oricărei operațiuni economice efectuate. Mai mult, conform art. 19 alin. (14) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, contabilului-șef (șeful serviciului contabil) i se interzice să primească spre executare documente privind faptele economice ce contravin actelor legislative și normative, informând despre aceasta în scris conducătorul entității. Astfel de documente se primesc spre executare numai cu indicațiile suplimentare în scris ale conducătorului entității căruia, ulterior, îi revine răspunderea pentru aceasta. La fel, a fost punctat că în baza notei de serviciu a șefului de producere al SRL „MP KSS”, conducerea unității a fost informată despre faptul că apelanta manifestă un comportament neadecvat în raport cu colaboratorii unității (brutalitate) în momentul când aceștia solicitau explicații privind modul de calculare și transfer a salariului, precum și a răspândit informația privind salariul fiecărui salariat prin afișarea fișelor

pe masă și a permis ca fiecare salariat să poate vedea salariul celuilalt, în timp ce căuta fișa sa personală.

La 17 aprilie 2019, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.209), Olga Sacaluș a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că atât hotărârea primei instanțe, cât și decizia instanței de apel au fost adoptate în rezultatul interpretării eronate a legii și a aprecierii arbitrare a probelor administrate în cadrul examinării cauzei civile. Concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 05 februarie 2019, iar Olga Sacaluș a declarat recurs la 17 aprilie 2019, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.209).

Materialele cauzei atestă expedierea către participanții la proces a copiei deciziei contestate prin scrisoarea de însoțire din 18 februarie 2019 (f.d.205), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurentă. Astfel, recursul declarat la 17 aprilie 2019, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.209), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Sacaluș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Sacaluș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Olga Sacaluș.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olga Sacaluș împotriva deciziei din 05 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh